

[Undervisningsministeren.]

med fordelingen af fondens midler ved Københavns Aftenseminarium, sammen med fondens bestyrelse straks bad justitsministeriet foranledige en nærmere undersøgelse. Om denne undersøgelses forløb kan jeg intet sige på dette tidspunkt, og det vil ikke være rigtigt her at foregribe dens resultat.

Jeg skal da holde mig til det, der er formuleret som forespørgselsens emne: en redegørelse for den praksis, der anvendes ved uddeling af fondens midler. Hvis jeg går uden for emnet i snævrere forstand, er det kun for at give baggrundsbetragtninger, der forekommer mig relevante.

Da man sidst reviderede loven om ungdommens uddannelsesfond i 1961, fulgte man i høj grad de indstillinger og synspunkter, som kom til udtryk i den betænkning, der var afgivet af et af undervisningsministeriets nedsat udvalg, hvis opgave det var at undersøge de studerendes og videnskabsmændenes økonomiske vilkår. Det var noget afgørende, at beløbet sattes meget stærkt i vejret, nemlig fra 18 mill. kr. årlig til 63 mill. kr. årlig. Heraf skulle 39 mill. kr. anvendes til stipendier og 24 mill. kr. til lån. Hertil kom 4 mill. kr. til gymnasieungdommen og indtil 4 mill. kr. til refusion af kommunernes udgifter til stipendier til eleverne i 8. og 9. klasse og realafdelingen.

Med hensyn til det beløb på indtil 4 mill. kr., der årlig ydes som refusion af stipendier til fortsat skolegang i 8. hovedskoleklasse, 9. og nu også 10. klasse og den 3-årige realafdeling ved statsskoler, kommunale skoler, private eksamensberettigede skoler og friskoler, udøves skønnet over, hvorvidt og i hvilket omfang støtte skal ydes, af den pågældende kommune. Der er ikke fastsat helt bestemte kriterier for bedømmelsen af elevernes trang. Der er derimod givet visse generelle retningslinjer for udøvelsen af dette skøn.

For så vidt angår de 4 mill. kr., der anvendes til stipendier til gymnasieelever og elever på statsanerkendte studenterkursus, praktiseres en ordning, hvorefter de ved de enkelte skoler nedsatte stipendienævne efter visse kriterier foretager en behovsopgørelse til et for hele området nedsat centralnævn. Dette centralnævn fordeler på grundlag heraf hovedsummerne til de enkelte skoler.

Tildelingen af de enkelte stipendiebeløb foretages af stipendienævnet efter dets skøn over den enkelte elevs trang og egnethed.

Hvad angår administrationen af uddannelsesfondens hovedbeløb på de 63 mill. kr., skete der ikke ved lovrevisionen i 1961 nogen principiel ændring. Fondens øverste myndighed er bestyrelsen. De 2 af dens 7 medlemmer er fra undervisningsministeriet, 1 medlem er fra handelsministeriet, 1 fra landbrugsministeriet og 1 fra finansministeriet, mens 2 medlemmer repræsenterer den uddannelsessøgende ungdom. Herudover nedsætter undervisningsministeriet et rådgivende repræsentantskab, hvori sidder såvel lærer- som elevrepræsentanter for de hovedområder, der kommer ind under loven. Dette repræsentantskab indkaldes mindst én gang om året til et møde, ved hvilken lejlighed formanden for bestyrelsen aflægger udførlig beretning som optakt til en nærmere drøftelse.

Men i øvrigt er der jo tale om en stærkt decentraliseret administration, hvis dominerende led er stipendienævnene. Ved hver af de skoler og læreanstalter, hvis elever falder ind under fonden, nedsættes et stipendienævn bestående af vedkommende institutions leder samt repræsentanter for institutionen og dens studerende. Der findes i alt 218 stipendienævne. Hvor det drejer sig om større uddannelsesområder, nedsættes der i almindelighed centralnævn, hvis opgave det er at koordinere indstillingerne fra stipendienævnene. Der er på den måde etableret i alt 6 centralnævne.

Det er stipendienævnenes opgave at gøre indstilling til centralnævnene eller til bestyrelsen om det understøttelsesbeløb, der er behov for dels til stipendier, dels til lån. Dette skal som hovedregel ske på grundlag af oplysninger, der på særlige skemaer gives af ansøgere inden for den pågældende institutions elevkreds. I en del tilfælde, navnlig hvor det drejer sig om større uddannelsesinstitutioner, vil det af tidsmæssige grunde ikke kunne lade sig gøre at basere behovsopgørelsen på aktuelt ansøgningsmateriale fra eleverne, idet oplysninger til fondens bestyrelse skal indsendes i oktober måned. Institutioner, hvis undervisningsår begynder f. eks. i september, vil ikke have mulighed for at opfylde dette krav, medmindre stipendienævnet som grundlag for bereg-